17/07/2019

Θερινό Πανεπιστήμιο της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου για κληρικούς και λαϊκούς

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Δημητριάδος και Αλμυρού

Κατά το διάστημα από 30 Ιουνίου έως 14 Ιουλίου 2019 η Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών Βόλου υλοποίησε πρόγραμμα επιμόρφωσης (Θερινό Πανεπιστήμιο) κληρικών και λαϊκών της εν Ουκρανία Αυτοκέφαλης Ορθόδοξης Εκκλησίας, η σύσταση της οποίας σηματοδοτεί μία νέα εποχή στη σύγχρονη ιστορία της φίλης, όσο και πολύπαθης αυτής χώρας, αλλά και της παγκόσμιας Ορθοδοξίας.

Διαβάστε αναλυτικά την ανακοίνωση της Ιεράς Μητροπόλεως:

Η απόφαση της Αυτού Θειοτάτης Παναγιότητος, του Οικουμενικού Πατριάρχου κ. κ. Βαρθολομαίου Α΄ και της Αγίας και Ιεράς Συνόδου του Οικουμενικού Πατριαρχείου οδήγησε στη θεραπεία ενός σχίσματος που στερούσε εκατομμύρια πιστών από την κοινωνία με την παγκόσμια Ορθοδοξία. Η μακροχρόνια εκκλησιαστική ανωμαλία και η επί δεκαετίες απομόνωση δημιούργησαν συνθήκες οι οποίες καθιστούν πρόδηλη την ανάγκη επιμόρφωσης του κλήρου και των θεολόγων της νέας Εκκλησίας.

Με αφετηρία την πολυετή εμπειρία της στη διοργάνωση επιτυχημένων συνεδρίων και επιμορφωτικών προγραμμάτων υψηλής ακαδημαϊκής ποιότητας και διεθνούς αναγνώρισης, η Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών Βόλου ανταποκρίθηκε στην πρόκληση και ανέλαβε την επιμόρφωση μίας ομάδας 15 κληρικών και λαϊκών θεολόγων, καθηγητών και φοιτητών από τις Θεολογικές Ακαδημίες του Κιέβου και του Volyn, όπως και από το Εθνικό Πανεπιστήμιο Yuriy Fedkovych Chernivtsi. Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα που προσέφερε κάλυψε ένα ευρύ φάσμα θεολογικών, κανονικών και ποιμαντικών ζητημάτων, ενώ συμπεριελάμβανε και πληθώρα ουσιαστικών περαιτέρω δράσεων.

Η επίσημη υποδοχή των κληρικών και λαϊκών από την Αυτοκέφαλη Ορθόδοξη Εκκλησία της Ουκρανίας έλαβε χώρα στο Βόλο, στις 30 Ιουνίου 2019, σε εκδήλωση την οποία χαιρέτισαν ο Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ιγνάτιος, ο νεο-εκλεγείς Θεοφ. Επίσκοπος Ολβίας κ. Επιφάνιος (Αυτοκέφαλη Ορθόδοξη Εκκλησία της Ουκρανίας), ο Διευθυντής της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου Δρ. Παντελής Καλαϊτζίδης και από την πλευρά των προσκεκλημένων ο Πρύτανις της Θεολογικής Ακαδημίας του Volyn Πρωθιερέας π. Βλαδίμηρος Vakin. Ο Δρ. Παντελής Καλαϊτζιδης, Διευθυντής της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών καλωσόρισε τους συμμετέχοντες στο Θερινό Πανεπιστήμιο, τονίζοντας τη σημασία της θεολογικής εκπαίδευσης για την νεοπαγή Εκκλησία και για την υπέρβαση των συνεπειών του σχίσματος, ενώ υπογράμμισε την ετοιμότητα της Ακαδημίας του Βόλου να σχεδιάσει και να φέρει σε πέρας το απαιτητικό αυτό πρόγραμμα (Για το πλήρες κείμενο του χαιρετισμού πατήστε εδώ). Ο Μητροπολίτης Ιγνάτιος τόνισε την εκκλησιαστική και πνευματική σημασία του προγράμματος και τη σπουδαιότητά του για το μέλλον της Ορθόδοξης Εκκλησίας στην Ουκρανία, ενώ ο Επίσκοπος Ολβίας Επιφάνιος (εκλεγείς πρόσφατα ως τιτουλάριος επίσκοπος για τους Ελληνόφωνους της Ορθόδοξης Εκλκησίας στην Ουκρανία) εξέφρασε τα συγχαρητήριά του προς την Ακαδημία η οποία ανέλαβε μία τέτοια πρωτοβουλία η οποία υποστηρίζει την νεοπαγή Εκκλησία στα πρώτα της βήματα. Εκ μέρους των Ουκρανών συμετεχόντων ο π. Βλαδίμηρος είπε στη συνάφεια αυτή και τα εξής: «Θυμόμαστε σταθερά και συνειδητοποιούμε πως

λάβαμε το φως της πίστεως του Χριστού από την Μητέρα Εκκλησία μας, τον Θρόνο της Κωνσταντινουπόλεως. Ως εκ τούτου, με το πρόγραμμα αυτό, όπως και με τη μελέτη της ελληνικής γλώσσας, επιστρέφουμε στις αδιατάρακτες και αυθεντικές πηγές της κληρονομίας των Πατέρων» (Για το πλήρες κείμενο του χαιρετισμού πατήστε εδώ). Ο π. Κύριλλος Hovorun (Επίκουρος Καθηγητής του Πανεπιστημίου Loyola Marymount και Διευθυντής του Huffington Ecumenical Institute στην Καλιφόρνια, ο οποίος δίδαξε και στο Θερινό Πανεπιστήμιο) υπογράμμισε τη σημασία του επιμορφωτικού αυτού προγράμματος για την αντιμετώπιση της εκκλησιαστικής και θεολογικής απομόνωσης μεγάλου μέρους της Ουκρανικής Ορθοδοξίας.

Οι επιμορφωτές και τα θέματα του Θερινού Πανεπιστημίου ήταν (κατά τη σειρά του προγράμματος):

π. Cyril Hovorun (Καθηγητής Πανεπιστημίου Loyola Marymount, Διευθυντής του Huffington Ecumenical Institute, California, Η.Π.Α.), Μετα-εκκλησιολογία και τα θεμέλια της Εκκλησίας

Χρήστος Καρακόλης (Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Παν/μίου Αθηνών, Μέλος Δ.Σ. Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου), Ορθόδοξη Βιβλική Ερμηνευτική

Δρ. Νικόλαος Ασπρούλης (Αναπληρωτής Διευθυντής Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών, Διδάσκων ΕΑΠ), α) Θεμελιώδης Εκκλησιακή Θεολογία: Φλωρόφσκυ και Ζηζιούλας σε διάλογο, β) Ερμηνευτική και Ορθόδοξη θεολογία. Μία εισαγωγή

π. Αμφιλόχιος Μήλτος (Δρ. Πανεπιστημίου της Σορβόννης, Επιστημονικός Συνεργάτης Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου), Συνοδικότητα και η σημασία της για τις Εκκλησίες σε Ανατολή και Δύση

Πέτρος Βασιλειάδης (Ομότιμος Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.), α)Ορθόδοξη Ιεραποστολή και Μαρτυρία, β) Ορθοδοξία και Λειτουργική αναγέννηση

Δρ. Παντελής Καλαϊτζίδης (Διευθυντής Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου, Μέλος Εκτελεστικής Επιτροπής Ευρωπαϊκής Ακαδημίας Θρησκευτικών Επιστημών), α) Νέες εξελίξεις και πρόσφατα ρεύματα στην Ορθόδοξη θεολογία β) Ορθοδοξία και Νεωτερικότητα γ) Ορθοδοξία και Εθνικισμός

Paul Gavrilyuk (Καθηγητής Πανεπιστημίου St. Thomas, Minnesota, Η.Π.Α., Πρόεδρος Διεθνούς Ορθόδοξης Θεολογικής Ένωσης – International Orthodox Theological Association [IOTA]), α) Νεοπατερικές Θεολογίες του 20ου αιώνα: Ο Φλωρόφσκυ και οι ακόλουθοί του , β) Η Αλληλογραφία μεταξύ Φλωρόφσκυ και Σμέμαν: Μαθήματα για τη σύγχρονη ορθόδοξη διακυβέρνηση

Αικατερίνη Τσαλαμπούνη (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ., Μέλος Δ.Σ. Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου), Ο ρόλος των γυναικών στην Εκκλησία

Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος και Αλμυρού κ. Ιγνάτιος, Παρουσίαση των ποιμαντικών δραστηριοτήτων και των δράσεων για τους νέους της Ιεράς Μητροπόλεως Δημητριάδος

Αρχ. Γρηγόριος Παπαθωμάς (Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών και Ορθόδοξου Θεολογικού Ινστιτούτου Αγίου Σεργίου, Παρίσι, Μέλος Δ.Σ. Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου) α) Ο Ρόλος του Οικουμενικού Πατριαρχείο στις διορθόδοξες σχέσεις, η Εκκλησία της Ελλάδος και η Ευρωπαϊκή Ένωση , β) Αυτοκέφαλη Εκκλησία, Συνοδικότητα και Κανονικό Δίκαιο

Γεώργιος Βλαντής, (MTh, Διευθυντής Συμβουλίου Χριστιανικών Εκκλησιών της Βαυαρίας, Επιστημονικός Συνεργάτης Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου), α) Η ρωμαιοκαθολική και προτεσταντική θεολογία κατά τον 20ο αιώνα, β) Οικουμενική Θεολογία και οικουμενική κίνηση/ Οι διάλογοι της Ορθόδοξης Εκκλησίας με τις άλλες χριστιανικές Εκκλησίες και τις άλλες θρησκείες.

Επιπροσθέτως, οι συμμετέχοντες έλαβαν μέρος σε πρόγραμμα ταχύρρυθμης εκμάθησης της Ελληνικής γλώσσας με διδάσκοντα τον Δρ. Γρηγόρη Στουρνάρα, ενώ συμμετείχαν και σε άλλες επιπρόσθετες δράσεις, οι οποίες παρατίθενται χρονολογικά:

– Επίσκεψη στον Ιερό Ναό Ευαγγελιστρίας Νέας Ιωνίας (Βόλος), όπου δόθηκε η δυνατότητα εξοικείωσης με την οργάνωση και λειτουργία μίας σύγχρονης ενορίας

– Επίσκεψη στους Ιερούς Ναούς Αγίου Δημητρίου, Αγίας Σοφίας, Αγίου Γρηγορίου Παλαμά και στο Παλάτι του Γαλέριου στη Θεσσαλονίκη και επίσκεψη στην Ιερά Μονή Βλατάδων και στο Πατριαρχικό Ίδρυμα Πατερικών Μελετών

– Διάλεξη του Σεβ. Μητροπολίτη Περγάμου κ. Ιωάννη Ζηζιούλα με θέμα «Το καθήκον της Ορθόδοξης θεολογίας σήμερα»

– Επίσκεψη στο Βυζαντινό Μουσείο Μακρινίτσας

– Επίσκεψη στη μοναστική πολιτεία των Μετεώρων (Καλαμπάκα)

– Επίσκεψη στην Ιερά Μονή Τιμίου Προδρόμου Ανατολής (Αγιά)

– Επίσκεψη στην Ελληνική Ευαγγελική Εκκλησία Βόλου, όπου έγιναν δεκτοί από τον Αιδ. ποιμένα Μελέτη Μελετιάδη.

– Επίσκεψη στην Εβραϊκή Συναγωγή και την Ισραηλιτική κοινότητα Βόλου.

Το πρόγραμμα κορυφώθηκε με επίσκεψη στττο Οικουμενικό Πατριαρχείο στο Φανάρι. Τους συμμετέχοντες συνόδευσαν ο Διευθυντής της Ακαδημίας Δρ. Παντελής Καλαϊτζίδης, ο Πρόεδρος της Διεθνούς Ορθόδοξης Θεολογικής Ένωσης (IOTA) καθηγητής Paul Gavrilyuk, ο Διευθυντής του Συμβουλίου των Χριστιανικών Εκκλησιών της Βαυαρίας Γεώργιος Βλαντής και στελέχη της Ακαδημίας Βόλου.

Μεταξύ άλλων, η ομάδα είχε την ευκαιρία να επισκεφθεί την Αγία Ειρήνη και την Αγία Σοφία, τη Μονή της Χώρας και το Μπλε Τζαμί. Επίσης στην Ι. Μονή Ζωοδόχου Πηγής Μπαλουκλή είχε την ευκαιρία να προσκυνήσει στους τάφους των Οικουμενικών Πατριαρχών. Στις 13 Ιουλίου οι συμμετέχοντες μετέβησαν στη Χάλκη, στην Ιερά Μονή Αγίας Τριάδος και στη Θεολογική Σχολή, όπου έγιναν δεκτοί με ιδιαίτερη εγκαρδιότητα από τον νέο Ηγούμενο Θεοφ. Επίσκοπο Ερυθρών κ. Κύριλλο και την περί αυτόν αδελφότητα και ξεναγήθηκαν στους χώρους της Μονής και της Σχολής. Απευθυνόμενος στους επισκέπτες, ο Θεοφ. Ηγούμενος μίλησε για την ιστορία και την προσφορά της Ιεράς Θεολογικής Σχολής της Χάλκης και για το πρόβλημα που δημιουργεί το επί δεκαετίες κλείσιμό της, εκφράζοντας την αισιοδοξία του για το μέλλον και για προοπτικές περαιτέρω συνεργασίας με τις Θεολογικές Ακαδημίες της Ουκρανίας. Επαινώντας το έργο της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου, ο Θεοφιλέστατος κ. Κύριλλος επισήμανε τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η θεολογία στον σύγχρονο κόσμο, δίνοντας έμφαση στην πολυεπίπεδη προσφορά του Οικουμενικού Πατριαρχείου και τη διακονία του για την πανορθόδοξη ενότητα. Παρών στη συνάντηση ήταν και ο Σεβ. Αρχιεπίσκοπος Ανθηδώνος κ. Νεκτάριος, Έξαρχος στην Κωνσταντινούπολη του Παναγίου Τάφου (Πατριαρχείο Ιεροσολύμων), ο οποίος απηύθυνε επίσης εγκάρδια προσλαλιά στην ομάδα από τον Βόλο και τη νέα Αυτοκέφαλη Εκκλησία της Ουκρανίας, υπογραμμίζοντας τους ιδιαίτερους δεσμούς του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων με την Εκκλησία της Κωνσταντινουπόλεως και τη Θεολογική Σχολή της Χάλκης.

Την Κυριακή 14 Ιουλίου η ομάδα, με επί κεφαλής τον Σεβ. Μητροπολίτη

Δημητριάδος κ. Ιγνάτιο, επισκέφθηκε το Οικουμενικό Πατριαρχείο και συμμετείχε στη Θεία Λειτουργία που τελέστηκε χοροστατούσης της ΑΘΠ, του Οικουμενικού Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου.

Προσφωνώντας τον Παναγιώτατο, ο Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ιγνάτιος είπε τα εξής: «Παναγιώτατε, όπως γνωρίζετε, τα τελευταία είκοσι χρόνια στην τοπική μας Εκκλησία, τη Μητρόπολη Δημητριάδος και Αλμυρού, λειτουργεί η Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών του Βόλου. Στα πλαίσια της Ακαδημίας δημιουργούνται ευκαιρίες συνάντησης και διαλόγου σε διορθόδοξο επίπεδο, διαχριστιανικό και συχνά και διαθρησκειακό.

Μετά από την μεγάλη και τόσο σπουδαία απόφασή σας να παραχωρήσετε το αυτοκέφαλο στον ορθόδοξο Ουκρανικό λαό, όπως είχατε δικαίωμα, είχαμε την σκέψη, που υποβάλλαμε στο Διοικητικό Συμβούλιο και στον Διευθυντή της Ακαδημίας, να δημιουργηθούν προϋποθέσεις για συνάντηση με τους αδελφούς μας της νέας Εκκλησίας Ουκρανούς Ορθοδόξους, πιστεύοντας ακλόνητα ότι θα μπορούσε αυτό να κάνει ακόμη πιο ουσιαστική την ενότητα της κοινωνίας πλέον με το κοινό ποτήριο. Έτσι εκπονήθηκε ένα πρόγραμμα που απευθύνθηκε σε θεολόγους καθηγητές και φοιτητές των Εκκλησιαστικών και Θεολογικών Σχολών της Ουκρανίας.

Συμπαραστάτης σ’ αυτή την προσπάθεια ήρθε ο Γενικός Γραμματέας Θρησκευμάτων του Υπουργείου Παιδείας στην Ελλάδα κ. Γεώργιος Καλαντζής, ο οποίος αντελήφθη τη σημασία του εγχειρήματος και κατόρθωσε, χάρις στην ενημέρωση και του Υπουργού, του κ. Γαβρόγλου, να έχουμε μία επιχορήγηση που επέτρεψε να πραγματοποιηθεί αυτή η προσπάθεια και να φτάσει σε αίσιο τέλος.

Από την πρώτη στιγμή είχαμε αποφασίσει να φτάσουμε μέχρι το Οικουμενικό Πατριαρχείο για να έχουν τη δική σας ευχή και ευλογία με τη λήξη του σεμιναρίου. Και ιδού μετά από 15 ημέρες θεολογικών μαθημάτων, ποιμαντικών εμπειριών, είμαστε ενώπιόν σας και χαιρόμεθα ότι από σας θα πάρουν την Πατριαρχική ευχή και ευλογία για να επιστρέψουν στην πατρίδα τους.

Παναγιώτατε, θεωρούμε αυτή την προσπάθεια μια διακονία για την ενότητα της Ορθοδόξου Εκκλησίας. Ευχηθείτε να ευοδωθεί η προσπάθεια ώστε να επαναλάβουμε παρόμοιες δράσεις για τη νέα Ορθόδοξη Εκκλησία της Ουκρανίας, προκειμένου να ενισχύσουμε ακόμη περισσότερο τους δεσμούς.

Παναγιώτατε, δεν θέλουμε να σας εγκωμιάσουμε, αλλά θέλουμε να σας

διαβεβαιώσουμε ότι σε όλα αυτά εσείς είστε ο εμπνευστής. Και γνωρίζετε πολύ καλά, τουλάχιστον σε ό,τι με αφορά προσωπικά, ότι αυτό συμβαίνει από τα πολύ νεανικά μου χρόνια. Για άλλη μια φορά, σας ευχαριστούμε και σας ευγνωμονούμε και εύχεσθε πάντοτε να διακονούμε την Εκκλησία μας και την ενότητά της»

Απευθυνόμενος προς τον Παναγιώτατο, και αφού περιέγραψε συνοπτικά τις δράσεις του προγράμματος, ο Διευθυντής της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου Δρ. Παντελής Καλαϊτζίδης τόνισε:

«Ένας από τους κύριους στόχους του Θερινού Πανεπιστημίου ήταν επίσης η εξοικείωση των συμμετεχόντων με τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί μία ανεξάρτητη Εκκλησία εντός του περιβάλλοντος και των δομών ενός κράτους που ανήκει στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπου είναι αναγκαίος ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των δημοκρατικών θεσμών και κανόνων, καθώς είναι μέσα στο πλαίσιο αυτό όπου καλείται η νέα αυτή Εκκλησία να δώσει μαρτυρία της Ορθόδοξης πίστης, ανταποκρινόμενη στις προκλήσεις της εκκοσμίκευσης, της παγκοσμιοποίησης και του θρησκευτικού πλουραλισμού, όπως επίσης και της ανοιχτής κοινωνίας.

Όπως γνωρίζετε καλύτερα από κάθε άλλο, η νέα Αυτοκέφαλη Εκκλησία φέρει στο Σώμα της τα τραύματα ενός μακροχρόνιου σχίσματος. Η πλειοψηφία των πιστών της μετείχε στο παρελθόν σε μία μη αναγνωρισμένη εκκλησιακή δομή, αποκομμένη από την παγκόσμια Ορθοδοξία, δίχως τη δυνατότητα ουσιαστικών πνευματικών ανταλλαγών και ποιμαντικής φροντίδας. Το στίγμα του σχίσματος εμπόδιζε την όσμωση με άλλες παραδόσεις, ενθαρρύνοντας ταυτοχρόνως εσωστρεφείς συμπεριφορές.

Υποστηρίζουμε πλήρως την απόφαση της Υμετέρας Παναγιότητος και της Ιεράς Συνόδου του Οικουμενικού Πατριαρχείου για τη χορήγηση Αυτοκεφαλίας στην Εκκλησία της Ουκρανίας και θαυμάζουμε το θάρρος και τη διορατικότητά σας, για την οποία θα σας δικαιώσει η ιστορία. Με αυτή την τολμηρή και ιστορική απόφαση, η Μητέρα Εκκλησία της Κωνσταντινουπόλεως έδωσε στον Ουκρανικό λαό την εκκλησιαστική του αξιοπρέπεια, θεραπεύοντας ένα σχίσμα που έπληττε μια ολόκληρη χώρα, αποτρέποντας την κοινωνία εκατομμυρίων πιστών, κληρικών και θεολόγων από μια ουσιαστική κοινωνία με την παγκόσμια Ορθοδοξία.

Με αυτό το Θερινό Πανεπιστήμιο, και με την επαφή της με τη νέα Εκκλησία της Ουκρανίας, η Ακαδημία του Βόλου εύχεται να συμβάλει στην εντυπωσιακή διαδικασία ανάστασης της κανονικής εκκλησιαστικής ζωής στην όμορφη αυτή μα τόσο τραυματισμένη χώρα, μια χώρα που επιθυμεί να αφήσει κατά μέρος τις τραγικές μνήμες του σοβιετικού της παρελθόντος, να ενισχύσει τις δημοκρατικές

της δομές, να υπάρξει και να ανθίσει εν ειρήνη με τους γείτονές της, όχι κάτω από την απειλή του πολέμου και την τυραννία παντός είδους ετερονομιών.

Το Θερινό Πανεπιστήμιο της Ακαδημίας του Βόλου αποτελεί έκφραση εκτίμησης προς τη σοφία και το θάρρος της Εκκλησίας της Κωνσταντινουπόλεως, η οποία δεν θέλησε να αφήσει τα ουκρανικά της τέκνα στην απομόνωση και την καταδίκη για αμαρτήματα για τα οποία τα ίδια δεν ήταν υπεύθυνα. Είναι μια πράξη σεβασμού και αδελφικής αγάπης προς την κανονική νέα Αυτοκέφαλη Εκκλησία της Ουκρανίας· χαιρόμαστε που γνωρίσαμε και αγκαλιάσαμε τους Ουκρανούς αδελφούς μας, οι οποίοι, εξ αιτίας του σχίσματος, ήταν σχεδόν αόρατοι για μας. Είναι επίσης μία έκφραση του πνεύματος της Ακαδημίας, η οποία προωθεί την υψηλού επιπέδου θεολογική σκέψη, τη διαλογική ανοικτότητα και την πιστότητα στην αυθεντική και γενναιόδωρη παράδοση της Ανατολικής Εκκλησίας.

Παναγιώτατε,

Ένα Θερινό Πανεπιστήμιο αφιερωμένο στην Ορθόδοξη θεολογία και προορισμένο για αδελφούς από τη νεοσύστατη Εκκλησία στην Ουκρανία δεν θα μπορούσε να ολοκληρωθεί καλύτερα ή να κορυφωθεί τιμητικότερα παρά με την επίσκεψη στην Κωνσταντινούπολη και με την εκ μέρους σας δεξίωσή/υποδοχή μας. Κατά τη μακρόχρονη γόνιμη πατριαρχική διακονίας σας πάντοτε διδάσκατε το γνήσιο και απελευθερωτικό ορθόδοξο πνεύμα, δηλαδή πιστότητα στην αυθεντική παράδοση, όμως επίσης και διάλογο, γενναιοδωρία, ενότητα και θάρρος. Η ουκρανική κρίση αποτέλεσε ευκαιρία για να συνειδητοποιηθεί μία ακόμη φορά η αξία αυτών των αρετών, οι οποίες χαρακτηρίζουν το καθήκον και το όραμα της Μητέρας Εκκλησίας.»

(Για το πλήρες κείμενο της προσφώνησης του Δρ. Καλαϊτζίδη στα αγγλικά πατήστε εδώ.)

Εκ μέρους του Μακ. Μητροπολίτου Κιέβου και πάσης Ουκρανίας κ. Επιφανίου, αλλά και των εξ Ουκρανίας ιδρυμάτων που συμμετείχαν στο πρόγραμμα, ο Πρύτανις της Θεολογικής Ακαδημίας του Βολίν, Πρωθιερέας π. Βλαδίμηρος Vakin εξέφρασε θερμές ευχαριστίες στον Παναγιώτατο για τη φιλοξενία και την ευλογία του. Μεταξύ άλλων, στην προσφώνησή του είπε: «Το πρόγραμμα οργανώθηκε κατά τρόπο που μαρτυρούσε τέτοια ικανότητα, ποικιλία και χρησιμότητα, ώστε να εμβαθύνουμε στον θαυμάσιο και αυθεντικό κόσμο της ελληνικής Ορθόδοξης θεολογίας. Απολαύσαμε πολύ τις διαλέξεις ηγετικών μορφών της σύγχρονης θεολογίας. Ιδιαιτέρως θα ήθελα να μνημονεύσω τον Σεβ. Μητροπολίτη Περγάμου κ. Ιωάννη Ζηζιούλα, τα θεολογικά έργα του οποίου έχουν μεταφραστεί στα ουκρανικά και απολαμβάνουν ιδιαίτερης δημοτικότητας στην πατρίδα μας. Για

τους περισσότερους από εμάς, η προσωπική συνάντηση με αυτόν αποτέλεσε μια αληθινή πνευματική εορτή. Η επίσκεψη σε εκκλησίες, μοναστήρια, ιερούς τόπους και μουσεία μάς επέτρεψε να εμβαθύνουμε στη βυζαντινή πολιτιστική παράδοση. Επίσης, ήταν ιδιαιτέρως πολύτιμο το ότι κάναμε μαθήματα νέων ελληνικών, κάτι που στο εγγύς μέλλον θα μας ανοίξει την πόρτα της ελεύθερης επικοινωνίας και εξοικείωσης με τις αυθεντικές πηγές της πατερικής κληρονομιάς και με έργα σύγχρονων θεολόγων.

Είναι εξαιρετικά σημαντικό πως μπορέσαμε να λάβουμε όχι μόνο γνώση θεωρητική, αλλά στην πραγματικότητα να αισθανθούμε την αληθινή αγάπη, έγνοια και φροντίδα του Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Ιγνατίου, του Δρ. Παντελή Καλαϊτζίδη και του όλου προσωπικού της Ακαδημίας του Βόλου. Αυτό συνιστά αληθινή μαρτυρία της εν Χριστώ ενότητάς μας.

Παναγιώτατε, εκ μέρους του αφοσιωμένου και ευγνώμονος ουκρανικού λαού δεχθείτε τις εν προσευχή δεήσεις μας για υγεία, έμπνευση, για την ενδυναμούσα χάρη του Αγίου Πνεύματος και για σοφία θεόσδοτη για την πατριαρχική σας διακονία στον Θρόνο της Κωνσταντινουπόλεως.

Το όνομά σας τώρα και για πάντα εισήλθε στην ιστορία της χώρας μας και έχει αφήσει το αποτύπωμά του στα βάθη της καρδιάς μας.»

(Για το πλήρες κείμενο της προσφώνησης του π. Βλαδίμηρου στα αγγλικά πατήστε εδώ.)

Αντιφωνώντας την ομάδα, ο Παναγιώτατος τόνισε, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Χαιρόμεθα ιδιαιτέρως διά το γεγονός ότι το πλούσιον εις διδασκαλίαν, μαθήματα και λοιπάς δράσεις επιμορφωτικόν πρόγραμμα κατακλείεται με την επίσκεψιν εις την Πόλιν του Κωνσταντίνου και εις το Σεπτόν Κέντρον της Ορθοδοξίας. Εν τω προσώπω του Διευθυντού αυτής, Δρος κ. Παντελεήμονος Καλαϊτζίδου, συγχαίρομεν την Ακαδημίαν Θεολογικών Σπουδών της Ιεράς Μητροπόλεως Δημητριάδος διά την προσφοράν της εις την Θεολογίαν, την προώθησιν του διαλόγου και της συναντήσεως της Ορθοδοξίας με τον σύγχρονον κόσμον και διά τα πολλά αξιόλογα προγράμματά της. [...] Η θεολογία είναι πάντοτε “θεολογία εν διαλόγω”, προσπάθεια εκφράσεως των αληθειών της πίστεως εις την γλώσσαν μιας συγκεκριμένης εποχής. Ο θεολόγος πρέπει να νιώθη τον παλμόν των συγχρόνων του, να θεολογή υπαρξιακώς, “αλιευτικώς”, όπως έλεγεν ο Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος, κατά το πρότυπον δηλαδή των Αποστόλων», σημείωσε ο Πατριάρχης, και σε άλλο σημείο της ομιλίας του, τόνισε: «Είναι προφανές, ότι η θεολογική εργασία είναι ιδιαιτέρως απαιτητική. Οι θεολόγοι οφείλουν να είναι διαλογικοί και επικοινωνιακοί, να ενδιαφέρονται διά “τα των ανθρώπων

πράγματα”, να έχουν ευαισθησίαν διά τας περιπετείας της ανθρωπίνης ελευθερίας και να καταγράφουν, εκτός από τας προκλήσεις, επισταμένως και τας θετικάς προοπτικάς του πολιτισμού της εποχής. Όπως έχει προσφυώς λεχθή, “ο γνήσιος θεολόγος δεν είναι δυνατόν να περιφρονεί την παιδεία, την επιστήμη, την τέχνη, τη φιλοσοφία που αποτελεί τη γλώσσα του πνεύματος κάθε εποχής. Όποιος δεν αγαπά την παιδεία και την κουλτούρα, όποιος δεν έχει το μεράκι της σπουδής, δεν μπορεί να αγαπήσει πραγματικά τη θεολογική μελέτη και την κατά Χριστόν παιδεία”. Πρότυπον διά τον ορθόδοξον θεολόγον είναι οι μεγάλοι Πατέρες της Εκκλησίας, οι οποίοι δεν είναι μέγεθος του παρελθόντος, αλλά σταθερόν σημείον αναφοράς της εκκλησιαστικής ζωής και της θεολογίας”.

«Εν τω πνεύματι τούτω, η Ορθόδοξος Θεολογία δίδει εν τω παρόντι την φιλόθεον και φιλάνθρωπον μαρτυρίαν αυτής έναντι των μεγάλων συγχρόνων προκλήσεων, τεχνολογικών, οικονομικών, κοινωνικών, πολιτικών, πολιτισμικών, ηθικών και θρησκευτικών, και των συναφών απειλών έναντι της ιερότητος και της ωραιότητος του ανθρωπίνου προσώπου. Προβάλλει έναντι του ατομοκεντρισμού την κοινότητα και την σχέσιν, απέναντι εις την μαζοποίησιν και την μετατροπήν του ανθρώπου εις μετρήσιμον μέγεθος και αντικατάστατον αντικείμενον, την ελευθερίαν και την μοναδικότητα και απόλυτον αξίαν του κάθε ανθρώπου. Υπογραμμίζει, απέναντι εις τον θρησκευτικόν φονταμενταλισμόν, την ειρηνοποιητικήν ισχύν και την ειρηνευτικήν αποστολήν της θρησκείας και την αναγκαιότητα του διαθρησκειακού διαλόγου, συμφώνως προς την αρχήν: “Ουδεμία ειρήνη των πολιτισμών χωρίς ειρήνην των θρησκειών. Ουδεμία ειρήνη των θρησκειών χωρίς διάλογον των θρησκειών”. Δι᾽ ημάς τους Ορθοδόξους Χριστιανούς, ο διάλογος και ο αγών διά την προστασίαν των δικαιωμάτων του ανθρώπου είναι καθήκον, το οποίον απορρέει από τον πυρήνα της πίστεώς μας. Με εντυπωσιακήν σαφήνειαν ο μακαριστός πνευματικός ημών πατήρ, Μητροπολίτης Χαλκηδόνος Μελίτων, διετύπωσε την σημασίαν του Όρου της Χαλκηδόνος διά την φιλάδελφον και πανανθρωπίνην αποστολήν ημών: «Ο Χαλκηδόνιος Όρος αποτελεί ένα αληθινόν “χάρτην ανθρωπίνων δικαιωμάτων”, διότι ενώνει τον Θεόν με την ανθρωπότητα και εγκεντρίζει την ανθρωπότητα εις την θείαν ζωήν (Χαλκηδόνια, σ. 211)».

Μετά τη Θεία Λειτουργία ο Παναγιώτατος δέχθηκε την ομάδα από την Ουκρανία και τον Βόλο σε ακρόαση και κατόπιν προσκάλεσε τα μέλη της να παρακαθίσουν στην πατριαρχική τράπεζα για το γεύμα.

Το Θερινό Πανεπιστήμιο υλοποιήθηκε με την οικονομική υποστήριξη της Γενικής Γραμματείας Θρησκευμάτων του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων καθώς επίσης και του Huffington Ecumenical Institute (Καλιφόρνια, ΗΠΑ).